

Netværk for udvikling af apotekspraksis

Marts 2019

Netværk for Udvikling af Apotekspraksis holdt netværksmøde lørdag den 19. januar 2019 med 34 deltagere på Comwell i Kolding. Temaet på netværksmødet var: "Hvordan laver du udvikling og projekter på dit apotek?". I nyhedsbrevet nedenfor kan du samle op på pointerne fra mødet og læse om status på igangværende projekter i netværket.

Hvorfor vil vi gerne lave projekter på apoteket?

Deltagerne til netværksmødet kom med deres bud på, hvorfor de gerne vil lave projekter på apoteket. Nogle af udsagnene er samlet herunder:

- "For at bevise apotekets værdi."
- "For at blive en synlig del af sundhedsvæsenet."
- "Synliggøre fagligheden på apoteket – også så vi kan rekruttere personale."
- "Jeg vil gerne være faglig og hjælpe borgeren."
- "Jeg bliver klogere, apoteket bliver klogere, sektoren bliver klogere."
- "Arbejdsglæde gennem et spændende job, hvor jeg bidrager til patientsikkerheden."
- "Være med til at dokumentere og dele det, som jeg har fundet ud af gennem et projekt – måske andre kan bruge det?"

Hvordan laver man udvikling og projekter på sit apotek?

Hvad skal man tænke på og tage højde for, når man skal lave udvikling og projekter på sit apotek? Det gav apoteker Susanne Bendixen sit bud på. "Når vi ændrer verden, har vi en plan. Vi skal huske at lave en ordentlig plan, og så skal vi følge den og justere undervejs. Men hav altid et klart mål og et klart "hvorfor". Det er jeres ansvar som projektledere at tage styringen, og at fortælle jeres leder og kolleger om jeres "hvorfor", sagde Susanne Bendixen.

Der har altid været projekter på apoteker, men Apoteksnetværket kan hjælpe apotekerne. Brug netværket, hvor 93 apoteker nu er medlemmer, til sparring, fx gennem Facebookgruppen og stil spørgsmål til hinanden:

- Kvalificering af jeres idéer, små som store – giver det mening at undersøge det her? Er der andre interesserede i det emne?
- Lær af andres erfaringer – spørg om nogle har lavet noget lignende eller om samme emne
- Valg af metode – kommer I derhen, hvor I vil med jeres metode?
- Rekrutter andre apoteker til at indsamle data i jeres projekt
- Hjælp til rollen som projektleder – hvad siger I til jeres kolleger/jeres leder? Hvordan sikrer I, at tidsplanen holder?
- Synlighed omkring hvad apoteket gør og kan – hvordan kan mine resultater formidles og til hvem? Hvad har andre gjort?

I vedhæftede præsentation er flere af pointerne fra oplægget præsenteret og litteratur om udførelse af projekter er beskrevet.

Fra netværkets medlemmer er der et ønske om, at netværket skal lave en guide til før, under og efter projekter – how to do. Styregruppen arbejder videre med dette ønske.

Nye projekter fra praktikernes idéer er i gang

Der blev på netværksmødet den 19. januar arbejdet videre med de tre udvalgte projektidéer fra netværksmødet i november:

- Udvikling af IT-systemer til opsamling af data (data hotspot)
- Udbredelse af medicinsamtaler
- Implementering af rationel farmakoterapi.

Derudover blev der arbejdet videre med en ny projektidé: Apotekets rolle ved "løse recepter".

Der blev nedsat styregrupper og arbejdsgrupper for hvert af de fire projekter, og grupperne startede på at konkretisere projekterne, så de kunne gå hjem og arbejde videre. Herunder er starten på konkretiseringen af de fire projekter kort beskrevet.

Data hotspot

Flere og flere patienter monitorerer deres sundhed hver dag bl.a. via apps. Patienterne forventer, at de sundhedsprofessionelle kan gå i dialog med dem om resultaterne fra monitoreringen. Formålet med dette projekt er at finde ud af, hvordan apoteket i rådgivningen bedst støtter op om kundens viden og tiltag omkring sin egen sundhed. Det skal kortlægges, hvor mange kunder der i dag bruger sundhedsapps til monitorering, og hvad de ønsker og forventer af apoteket i relation til det.

Der er nedsat en styregruppe med repræsentanter fra 2-3 apoteker og Københavns Sønderbro Apotek har projektlederrollen.

Udbredelse af medicinsamtaler

Formålet med projektet skal være at afdække behovet for Medicinsamtaler, og øge antallet af udførte Medicinsamtaler. Dette for at skabe tryghed, motivation og viden hos borgeren samt at forebygge indlæggelser. Der er brug for fokus på visitationen af borgerne med brug af støtteredskaberne, der ligger fra Danmarks Apotekerforening, da det er visitationen, der lige nu er svær. Herunder skal der også arbejdes med, hvordan samarbejdet mellem apotek og almen

praksis kan foregå i forbindelse med Medicinsamtale. På sigt ønskes det også at måle på, hvad borgeren får ud af samtalen.

Styregruppen består af i alt fire repræsentanter fra apotekerne Københavns Sønderbro Apotek, Odder Apotek, Kongelig Hof Apotek og Odense Bolbro Apotek.

11 apoteker har allerede meldt sig som dataindsamlere. Men flere kan være med, når projektet bliver mere konkretiseret.

Implementering af rationel farmakoterapi

Projektgruppen besluttede, at der lige nu skal arbejdes med én risikogruppe: Borgere, der får kombinationen thiazid, ACE-hæmmer og NSAID (Triple whammy effekt, som kan påvirke nyrene). Formålet med projektet er at identificere risikopatienter, så der for disse kan forebygges en uhensigtsmæssig lægemiddelkombination, som skader nyrene og undgå indlæggelser pga. nyreskade forårsaget af lægemiddelkombinationen.

Projektet inddeles i tre faser:

1. Litteratursøgning og praksis-review (hjælp fra farmaceutstuderende)
2. Kortlægning:
 - a. Hvor mange apotekskunder får kombinationen Thiazid, ACE-hæmmer og NSAID ("Triple whammy"). Det skal besluttes, om det kun skal være håndkøbskunder (NSAID), eller det skal også skal være receptkunder.
 - b. Hvor mange bliver lige nu indlagt med nyreskader? Hvor mange bliver indlagt med nyreskader, hvor man ved, det er en lægemiddelkombination? Evt. ved brug af registerdata.
3. Intervention:
 - a. fx infoseddel til kunder for at forebygge potentielle indlæggelser. Herunder registrere hvor mange, der har fået interventionen.
 - b. fx samarbejde med lægehusene omkring disse risikopatienter. Herunder registrere, hvor mange der har fået interventionen.
 - c. Hvor mange får kombinationen efter intervention (ny kortlægning)?

Styre- og projektgruppe består af i alt tre repræsentanter fra apotekerne Ejby Apotek og Stege Apotek. Projektledelsen ligger på Ejby Apotek. Derudover bidrager Odense Bolbro Apotek til indsamling af data. Projektgruppen vil rekruttere flere apoteker til dataindsamling gennem netværket. Første projektmøde afholdes i starten af april 2019.

Apotekets rolle omkring "løse recepter":

Det opleves som et dagligt problem på apotekerne, at der ligger "løse recepter" i systemerne, som ikke er tilknyttet en ordination. Herved bliver det svært at vurdere, om recepten fortsat er gældende. Det kan i sidste ende give en udfordring for patientsikkerheden, hvis der udleveres medicin, som ikke længere er tiltænkt i borgerens behandling.

Der indsamles data på "løse recepter" og ordinationer fra 10 patienter på hvert af de fire deltagende apoteker (evt. flere, hvis flere i netværket vil være med).

Der er nedsat en styre- og projektgruppe bestående af fire apoteker, hvor projektledelsen ligger på Horsens Søndergades Apotek. Projektgruppen har lavet en Facebookgruppe for dataindsamlerne.

Hver styregruppe og projektgruppe arbejder videre med projekterne. Kontakt gerne projektgrupperne gennem Facebookgruppen "Netværk for udvikling af apotekspraksis", hvis I ønsker at være en del af projekterne og bidrage.

Projekter, der lige nu er i gang i netværket

Projekter, som er i gang i netværket beskrives løbende på Apoteksnetværkets hjemmeside, hvor I kan læse mere om dem: <https://www.pharmakon.dk/apotek-primaer-sundhedssektor/apoteksnetvaerk/>

Herunder er beskrevet en kort status for de igangværende projekter.

Informationssøgning før apoteksbesøg

Kortlægningen, hvor seks apoteker i Apoteksnetværket deltog, er færdig, og der blev indsamlet data for 3464 kunder. Dataanalysen er færdig, og der er ved at blive udarbejdet en videnskabelig artikel til indsendelse i løbet af marts/april. Der er allerede indsendt et abstract til Nordic Social Pharmacy and Health Services Research konferencen (NSPC) i juni 2019 på Københavns Universitet og Pharmakon: <https://www.pharmakon.com/aps/9th-nordic-social-pharmacy-and-health-services-research-conference-nspc-2019>

Det forventes, at der også sendes et abstract til FIP kongressen 2019.

Farmaceuten som brobygger i sektorovergangen ved udskrivelse

I januar blev der afholdt en workshop med apoteksfarmaceuter og farmaceuter fra sygehusapoteket omkring samarbejdsmodeller og overlevering af informationer mellem apoteksfarmaceuter og sygehusfarmaceuter. Resultaterne fra denne workshop er i gang med at blive analyseret.

Foreløbige projektresultater er indtil videre blevet præsenteret på flere konferencer, formidlet i Pharmakons nyhedsbrev og beskrevet i Farmaci. Der er ligeledes indsendt abstract til NSPC.

Reduktion i langtidsbehandling med protonpumpehæmmere

Projektlederen Anne Mette Jørgensen, Stege Apotek har i samarbejde med Anton Pottegård, styregruppemedlem, udarbejdet et abstract, som submittes til konferencen NSPC, hvor det præsenteres af Lotte Stig Nørgaard, styregruppemedlem.

Derudover præsenterer Anne Mette Jørgensen resultaterne på et webinar, som optages og formidles til Apoteksnetværkets medlemmer.

På vej mod mere hensigtsmæssig brug af lægemidler: Afprøvning af modeller til stop af unødvendig behandling med protonpumpehæmmere

Projektet er finansieret af Medicinpuljen og anmeldt formelt til Apoteksnetværket. Projektet forventes at starte i løbet af 1. kvartal 2019.

Manglende recepter på privat apotek: et landsdækkende og beskrivende studie

Manuskript til videnskabelig artikel er under review hos International Journal of Clinical Pharmacy. Derudover er der indsendt abstract til ICPE konferencen i Philadelphia i august 2019.

Bedre rådgivningssamtaler – et forskningspraksis-projekt

Styregruppen bag projektet har arbejdet videre med ansøgninger til det samlede projekt og har netop afsendt en ansøgning til Innovationsfonden.

På Københavns Universitet har specialestuderende Nima Jowkar forsvaret sit speciale med titlen: "Karakterisering af skrankemødet mellem apoteksansatte og kunder på primærapotek - Et litteraturstudie og et kvalitativt studie". Specialets resultater bliver nu indarbejdet i projektet og konkret i en artikel, der er under udarbejdelse.

I et pilotstudie, er der blevet observeret møder mellem borger og apotekspersonale på Stege Apotek og Aarhus Marselisborg Apotek. Der arbejdes lige nu på analyse af disse, og på planlægning af det videre forløb omkring observation på flere apoteker. Der er ligeledes gang i produktion af to videnskabelige artikler på delresultater fra projektet.

Type 2-diabetes patienters oplevede effekter ved skift til ny medicin

Pilotresultater fra projektet blev præsenteret som abstract til Dansk Farmakologisk Selskabs årsmøde i januar 2019. Det er fortsat svært at rekruttere deltagere til projektet. Der er forsøgt via studieophold på apotek og via Facebook, men der arbejdes videre på rekruttering.

Evaluering af det danske Netværk for udvikling af apotekspraksis

Spørgeskema er sendt ud til medlemmer og ikke-medlemmer af Apoteksnetværket. I februar-marts analyseres data, som herefter formidles til styregruppen og apotekerne.

Er du farmakonom og ønsker bidrage i styregruppens arbejde i Apoteksnetværket?

Der mangler én repræsentant i styregruppen, for at denne er fuldtallig (fire repræsentanter fra apotekerne og tre repræsentanter fra forskningsinstitutionerne). Styregruppen vil meget gerne byde velkommen til en farmakonom, som ønsker at bidrage til arbejdet.

Styregruppen mødes ca. hver 3. måned – to gange om året fysisk (en gang i vest og en gang i øst) og to gange på Skype. Derudover er der løbende kommunikation på e-mail og telefon/Skype mellem møderne. Styregruppen fungerer som et reviewboard. Projektforslagene forelægges skriftligt for styregruppen, der vurderer og kommenterer projektforslaget. Styregruppen arrangerer to årlige netværksmøder og udsender to nyhedsbreve fra Apoteksnetværket årligt.

Er du den farmakonom, styregruppen søger, så kontakt gerne Rikke Nørgaard Hansen, rn@pharmakon.dk – også hvis du ønsker mere information om, hvad det kræver.

Næste netværksmøde

Informationer om tid, sted og indhold følger.

Med venlig hilsen

Styregruppen for Netværk for udvikling af apotekspraksis

Apoteker, Susanne Bendixen, København Sønderbro Apotek, Sluseholm Apotek, Sydhavnsapoteket

Apoteker, Kerly Maire Servilieri, Brædstrup Apotek

Farmaceut, Lone Søndergaard, Aarhus Viby Apotek

Udviklingschef, Farmaceut, ph.d. Charlotte Rossing, Pharmakon

Lektor, Klinisk farmaceut, ph.d. Anton Pottgård, Syddansk Universitet

Lektor, Farmaceut, ph.d., Lotte Stig Nørgaard, Københavns Universitet.

PSSST! Er du med i netværket? Ellers skal din apoteker kontakte projektsekretær Kristin R. Primdahl på paps@pharmakon.dk og tilmelde apoteket. Se mere på hjemmesiden: <https://www.pharmakon.dk/apotek-primær-sundhedssektor/apoteksnetvaerk/>